

EXPUNERE DE MOTIVE

Evaluarea preliminară a impactului proiectelor de acte normative, ca metodă de analiză a implicațiilor unei reglementări existente sau propuse, reprezintă o etapă esențială în fundamentarea legislației unui stat, proceduri detaliate existând în acest sens încă de la sfârșitul anilor '90 în Uniunea Europeană. Evaluarea preliminară a impactului este, de asemenea, un instrument de monitorizare și management al proiectelor de acte normative, care oferă posibilitatea îmbunătățirii relațiilor dintre legiuitor și societate, a gradului de cooperare și coordonare între diferitele instituții din domeniul public și privat, precum și a stabilității sistemului legislativ. Acest instrument reprezintă, în același timp, o premisă fundamentală pentru îmbunătățirea calității legislației din fiecare domeniu de reglementare.

Proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr.24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, a fost elaborat de către Secretariatul General al Guvernului cu sprijinul asistenței tehnice oferite în cadrul Proiectului PHARE Twinning RO2003/IB/OT/ 10, 2003/005-551.03.03 "Consolidarea capacității instituționale a Guvernului României de gestionare a politicilor publice și a procesului decizional" și reprezintă una din etapele parcurse în vederea implementării *Strategiei pentru îmbunătățirea sistemului de elaborare, coordonare și planificare a politicilor publice la nivelul administrației publice centrale*, adoptată prin Hotărârea Guvernului nr.870/2006. Adoptarea proiectului de Lege vine în sprijinul realizării unuia dintre obiectivele principale ale Strategiei adoptate, și anume elaborarea instrumentelor necesare care să contribuie la îmbunătățirea semnificativă a calității legislației.

Necesitatea unei fundamentări mai bune a legislației este semnalată atât de către organizații și instituții publice de pe plan intern cât și în rapoartele din ultimii

ani elaborate de organisme internaționale recunoscute. Astfel, în Raportul de monitorizare al Comisiei Europene din mai 2006, în cadrul capitolului referitor la reforma administrației publice, se menționează faptul că legislația este încă trimisă Parlamentului fără o evaluare a tuturor implicațiilor sau a capacității administrative necesare pentru punerea acesteia în aplicare, recomandându-se introducerea unor măsuri care să permită facilitarea realizării analizelor de impact la nivelul administrației publice centrale.

De asemenea relevante, din acest punct de vedere, sunt și recomandările formulate în Raportul Grupului Mandelkern al cărui conținut cuprinde un set de concluzii concrete referitoare la necesitatea fundamentării adecvate a propunerilor de acte normative. Acest raport reprezintă o recomandare pentru toate statele membre ale Uniunii Europene, fiind prin urmare deosebit de important și pentru România în perspectiva aderării sale la data de 1 ianuarie 2007.

În mod concret, principalele probleme identificate în procesul de elaborare a actelor normative sunt:

- a) fundamentarea inadecvată a proiectelor de acte normative;
- b) lipsa evaluării preliminare a impactului cu privire la măsurile propuse de politica publică sau de proiectul de act normativ respectiv;
- c) acte normative care nu prezintă informații detaliate privind costurile implicate de promovarea măsurilor respective sau a capacității administrative necesare implementării;
- d) suprapunerile legislative și instituționale;
- e) abordarea strategică deficitară în stabilirea priorităților.

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr.24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, acesta referindu-se, în principal, la următoarele aspecte:

1. Stabilirea principiilor de bază ale activității de elaborare legislativă, ținând cont de faptul că elaborarea actelor normative cu impact asupra domeniilor social, economic, de mediu, legislației în vigoare sau asupra bugetului general consolidat trebuie să se realizeze pe baza politicilor publice, aprobate de Guvern sau de Parlament în forma documentelor de politici publice.

2. Definirea evaluării preliminare a impactului pentru soluțiile legislative propuse.

3. Stabilirea cadrului evaluării preliminare a impactului, în privința activităților și procedurilor de urmat pentru evaluarea inițiativelor legislative.

4. Îmbunătățirea mecanismelor de colaborare între Guvern și Parlament, cu scopul de a asigura calitatea inițiativelor legislative. Așa cum se prevede în prezentul proiect, membrii Parlamentului pot solicita Guvernului asigurarea accesului la datele și informațiile necesare pentru elaborarea evaluării preliminare a impactului propunerilor legislative inițiate de membrii Camerei Deputaților și Senatului, precum și în cazul celor bazate pe inițiativa cetățenilor.

5. Definirea evaluării preliminare a impactului actelor normative precum și evidențierea regulilor ce trebuie avute în vedere la elaborarea instrumentelor de prezentare și motivare.

6. Introducerea, în enumerarea actelor normative ce trebuie publicate în Monitorul Oficial al României pentru a intra în vigoare, și a deciziilor primului-ministru. Motivul precizării derivă din necesitatea corelării prevederilor prezentei legi cu cele ale Legii nr.90/2001 privind organizarea și funcționarea Guvernului României și a ministerelor, act normativ care menționează expres faptul că deciziile primului-ministru se publică în Monitorul Oficial, nepublicarea atrăgând inexistența acestora.

7. Introducerea unei prevederi referitoare la exceptarea de la publicarea în Monitorul Oficial al României a deciziilor primului-ministru și a actelor normative emise de autoritățile administrative autonome și de organele administrației publice centrale de specialitate, care sunt clasificate conform legii. Scopul acestei prevederi este acela de a asigura corelarea dispozițiilor Legii nr.24/2000 cu cele ale Legii nr.182/2002 privind protecția informațiilor clasificate, urmărindu-se evitarea divulgării, prin publicarea în Monitorul Oficial al României, a reglementărilor care intră sub incidența legii anterior menționate.

8. În privința actelor cu caracter individual emise de autoritățile administrative autonome și de organele administrației publice centrale de specialitate, în prezent, acestea nu se publică în Monitorul Oficial al României, dat fiind faptul că sunt acte cu caracter intern și cuprind, în general, date cu caracter personal. Întrucât prevederile Legii nr.24/2000 nu conțin referiri la acest aspect și având în vedere necesitatea corelării legii cu dispozițiile Legii nr.677/2001 pentru protecția persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date, s-a considerat necesară reglementarea expresă a acestui aspect, prin dispozițiile prezentului proiect de Lege.

Nepublicarea actelor cu caracter individual în Monitorul Oficial al României este justificată și de numărul mare al acestor gen de acte; totodată, trebuie menționat faptul că, în contextul în care o terță persoană dovedește existența unui interes legitim, poate solicita accesul la conținutul actului respectiv în baza Legii nr.544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public.

Efectele proiectului de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr.24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative asupra legislației în vigoare vor fi majore, întrucât, concomitent, se vor modifica și alte acte normative care reglementează modul de elaborare a legislației și a politicilor publice. Este vorba, în principal, despre modificările ce urmează a fi aduse Regulamentului privind procedurile, la nivelul Guvernului, pentru elaborarea, avizarea și prezentarea proiectelor de acte normative spre adoptare, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.50/2005, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Principalele modificări urmăresc introducerea unor noi proceduri privind structura și ierarhia documentelor de politici publice, a unor noi proceduri de consultare, precum și procedura pentru noile inițiative de finanțare.

Adoptarea prezentei legi este o componentă importantă a reformei administrației publice, parte a criteriului politic de aderare a României la Uniunea Europeană. Trebuie menționat, de asemenea, faptul că prevederile proiectului de Lege se circumscriu principiilor și cerințelor incluse în procedurile de evaluare a impactului reglementărilor existente la nivelul Uniunii Europene, efectul preconizat fiind existența unor puncte de vedere mai bine fundamentate din partea României, cu privire la legislația și politicile pentru care țara noastră va formula poziții naționale, din momentul integrării sale în Uniunea Europeană.

Elaborarea proiectului de Lege a fost rezultatul efortului realizat de grupul de lucru înființat ca urmare a adoptării *Strategiei pentru îmbunătățirea sistemului de elaborare, coordonare și planificare a politicilor publice la nivelul administrației publice centrale*. Din grupul de lucru au făcut parte reprezentanți ai Secretariatului General al Guvernului (Direcția Juridică, Unitatea de Politici Publice, consultanți din cadrul proiectului de Twinning), ai Consiliului Legislativ, ai Ministerului Justiției, precum și un consultant independent pe probleme juridice din partea Centrului Român de Politici Economice.

Proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr.24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, a făcut obiectul unui proces de consultare amplu atât în cadrul instituțiilor guvernamentale cât și al unor organizații neguvernamentale. De asemenea, în cadrul procesului de consultare, a fost avută în vedere și propunerea legislativă a doamnei deputat Mirela Elena Adomnicăi, membru al Grupului Parlamentar al P.S.D. și a doamnei deputat Liana Dumitrescu, membră a Grupului Parlamentar al minorităților naționale.

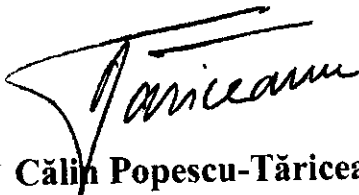
Organizațiile neguvernamentale și reprezentanții mediului academic, consultate cu prilejul elaborării proiectului de lege, au fost selectate în funcție de interesul manifestat pentru reforma politicilor publice și a elaborării legislației, cele mai multe dintre ele fiind, de asemenea, implicate în elaborarea *Strategiei pentru îmbunătățirea sistemului de elaborare, coordonare și planificare a politicilor publice la nivelul administrației publice centrale*, adoptată prin Hotărârea Guvernului nr.870/2006.

De asemenea, au fost respectate toate prevederile legale în vigoare cu privire la transparența decizională și accesul la informațiile de interes public. Proiectul de Lege se află pe pagina de Internet a Secretariatului General al Guvernului, secțiunea Politici Publice, împreună cu alte documente relevante care au stat la baza fundamentării sale.

Data fiind complexitatea și impactul major preconizate pentru proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr.24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, vor fi avute în vedere mai multe măsuri de implementare care să prezeare intrarea în vigoare a legii. Astfel, Secretariatul General al Guvernului a elaborat un *Manual de metode folosite în planificarea politicilor publice și evaluarea impactului*, destinat instruirii specialiștilor și a funcționarilor publici din administrația publică și va organiza sesiuni de formare și pregătire pentru funcționarii publici de specialitate, în acest sens, alături de cele deja efectuate cu referire la aplicarea Hotărârii Guvernului nr.1361/2006 privind conținutul instrumentului de prezentare și motivare a proiectelor de acte normative supuse aprobării Guvernului.

Față de cele prezentate a fost elaborat proiectul de Lege alăturat, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM-MINISTRU

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Tăriceanu', with a stylized flourish above it.

Călin Popescu-Tăriceanu